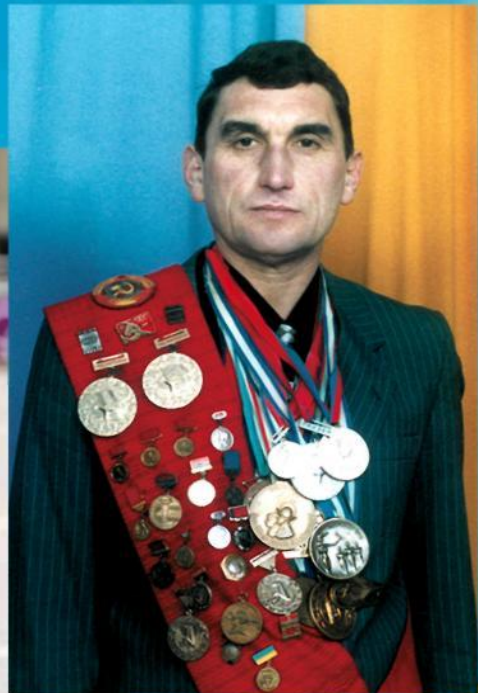

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТ

*у контексті державної
програми розвитку фізичної культури в Україні:
досвід, проблеми, перспективи*

Присвячується 10-річчю факультету фізичного виховання і спорту

Житомир, 2014

Грибан Г. П. Методична система фізичного виховання як засіб формування фізкультурно-оздоровчих компетентностей у студентів	104
Каплінський В. В., Асаулюк І. О. Складові педагогічного авторитету вчителя фізичної культури	108
Козіброда Л. В., Гуртова Т. В., Безгребельна О. П., Козак І. Г. Світоглядні орієнтації здорового способу життя у фізкультурно-оздоровчій освіті студентської молоді	110
Корягін В. М., Блавт О. З. Основи модифікацій у системі тестового контролю у фізичному вихованні студентів спеціальних медичних груп	113
Костюк Ю. С., Погребенник Л. І. Особливості організації навчально-виховного процесу з фізичного виховання в сільських малокомплектних школах	115
Котова О. В. Теоретико-методологічні засади та проблеми підготовки майбутніх учителів фізичного виховання	118
Красуля М. А. Современные требования к преподаванию физического воспитания в ВУЗе	120
Кузнєцова О. Т. Впровадження інноваційних технологій в навчальний процес фізичного вдосконалення студентів спеціальних медичних груп	124
Кузьминчук А. П. Спеціальна фізична підготовка баскетболістів вищого навчального закладу	127
Леонов Я. В., Путятіна Г. М. Інноваційний підхід до підвищення кваліфікації фахівців не олімпійського спорту	129
Мельничук Д. Р., Ляшко Ю. С. Оцінка координаційних здібностей у дітей середнього шкільного віку	132
Мулик К. В. Спортивно-оздоровчий туризм, як засіб фізичного виховання у дошкільних навчальних закладах	134
Мягченко О. С. Гирьовий спорт у фізичному вихованні та професійній підготовці студентів педагогічних університетів	137
Петров Д. О. Науково-методичні рекомендації фізичного виховання дітей дошкільного віку та учнів молодшої школи	140
Римик Р. В., Маланюк Л. Б., Парган Р. М. Характеристика стану здоров'я школярів, які виявили бажання займатися спортом	145
Романчук С. В., Людовик Т. В. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів ВНЗ технічного профілю як соціально-економічна проблема	147

ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ НЕОЛІМПІЙСЬКОГО СПОРТУ

Леонов Я. В., Путятіна Г. М.

Харківська державна академія фізичної культури

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Розвиток сучасного суспільства характеризується інтенсивним накопиченням науково-практичних знань у всіх сферах життєдіяльності суспільства. Забезпечення формування сучасного фахівця сфери фізичної культури та спорту, а саме неолімпійського спорту (соціально-економічного явища, яке стрімко та динамічно розвивається), фахівця здатного максимально використовувати свій потенціал, реалізується існуючою цілісною концепцією підготовки відповідних спеціалістів та системною організацією навчального процесу. Однак, актуальними залишаються питання пошуку інноваційних підходів до процесу підготовки та підвищення кваліфікації означеного контингенту.

Дослідження виконано відповідно до напряму науково-дослідної роботи ХДАФК на 2013 – 2015 рр. 1. Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави. Пріоритетний тематичний напрям: 1.5. Фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних та гуманітарних наук, тема: «Методологічні основи стратегічного розвитку сфери фізичної культури та спорту в регіоні», № держреєстрації 0113U004615.

Аналіз останніх досліджень і публікацій дозволяє стверджувати, що підґрунтям в розробці інноваційного підходу до процесу підвищення кваліфікації слід вважати багатий досвід накопичений теорією та практикою організації та оптимізації навчання, який відобразили та узагальнили у своїх роботах Жданова О.М., Ігнатюк О.А., Крапотин А.А. Сучасні науковці визначають, що кадрове забезпечення сфери фізичної культури та спорту України має відповідати тим завданням, які сформовані суспільством на сучасному етапі [1, 5]. Неолімпійський спорт має певний потенціал як інструмент для сприяння соціальної інтеграції та соціальної згуртованості суспільства, забезпечує громадянам можливості для взаємодії і приєднання до соціального середовища, являє собою засіб згладжування соціально-економічних дискримінацій. Саме тому, актуальним на наш погляд є привернення уваги до нагальних проблем його стратегічного розвитку. Наукове та практичне вирішення проблеми кадрового забезпечення неолімпійського спорту, дозволило б в значній мірі підвищити професіоналізм спеціалістів, і тим самим, сприяти вирішенню завдань соціального значення.

Мета статті полягає в дослідженні сутності та змісту інноваційного підходу до підвищення кваліфікації фахівців неолімпійського спорту в контексті їх професійного самовдосконалення.

Методи, організація дослідження: аналіз літературних джерел та документів, системний аналіз, організаційний аналіз, інструментарій соціологічного дослідження, методи математичної статистики. Узагальнено вітчизняний і зарубіжний досвід комплексного аналізу системи управління неолімпійським спортом та його кадрового забезпечення. Результати анкетування дозволили визначити сучасні проблемні питання якості кадрового забезпечення неолімпійського спорту та обґрунтувати інноваційні форми роботи в процесі підготовки та підвищення кваліфікації фахівців неолімпійського спорту в Україні.

Результати досліджень та їх обговорення. Неолімпійський спорт являє собою складову соціально-економічної інституції «фізична культура» та є, поки що, недостатньо науково обґрунтованою [4]. До числа пріоритетних напрямків стратегічного розвитку неолімпійського спорту відноситься оцінка його кадрового потенціалу, з огляду на існуючу незбалансовану систему підготовки, підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців. Слід відзначити, що на даний час керівництвом державного та громадського сектору управління неолімпійським спортом, зокрема Спортивним комітетом України, гостро піднімаються питання організації та вдосконалення системи підготовки, підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців даного напрямку.

Спортивним комітетом України спільно з авторами даної роботи проведено пілотне дослідження цього питання серед функціонерів. В результаті встановлено, що сучасні фізкультурно-спортивні організації, що культивують неолімпійські види спорту, змушені адаптуватися до умов ринкових відносин і жорсткої конкуренції. Тому фактори, які визначають її успіх на ринку, одночасно є факторами виживання. Разом з тим, слід звернути увагу, на те, що найбільших труднощів зазнають організації з певних видів діяльності (табл.1).

За даними таблиці 1 очевидним є той факт, що найбільших проблем зазнають менеджери з організацією підвищення кваліфікації фахівців неолімпійського спорту (як тренерів, так і адміністраторів) (72%). Також виникають труднощі в упорядкуванні фінансово-господарської діяльності (розробка оперативних фінансових планів, пошук додаткових фінансових ресурсів) (43%).

Таблиця 1

Оцінка фахівцями проблемних видів діяльності (ранжування)

Показник	Ранг
Рекламна діяльність	3
Організація медичного обслуговування	4
Робота з батьками	5
Підвищення кваліфікації співробітників	1
Фінансово-господарська діяльність	2

Підтвердженням цієї тези є й той факт, що до робочих ситуацій, в яких рівневі менеджери зазнають найбільших труднощів, відносяться:

- оперативне отримання інформації, про новітні розробки у сфері підвищення ефективності тренувального процесу спортсменів;
- організація роботи по підвищенню кваліфікації управлінського та тренерського складу;
- розробка заходів по впровадженню наукової організації праці в практику роботи федерації.

Також в ході нашого дослідження встановлено, що найбільш привабливішими формами підвищення кваліфікації, респонденти вважають відвідування тематичних семінарів, тренінгів; участь у тематичних майстер-класах, ділових іграх; самостійне вивчення й аналіз спеціальної науково-методичної літератури. При цьому вважають за доцільне відвідування таких заходів двічі на рік. Тематичними вподобаннями респондентів виявилися умови ліцензування фізкультурно-спортивних організацій з неолімпійських видів спорту; особливості розробки документів бізнес-планування та звітності; функціонування фізкультурно-спортивних організацій з неолімпійських видів спорту в умовах ринку; сегментація ринку фізкультурно-спортивних послуг; стратегічне планування, розробка антикризових та реструктуризаційних програм.

З огляду на означене, авторами, за ініціатииви Спортивного комітету України, проведено ряд заходів, що носять інноваційний характер відносно до традиційної системи підвищення кваліфікації фахівців сфери фізичної культури та спорту. Враховуючи актуалізацію змісту та методів навчання за рахунок активного використання в навчальному процесі результатів і технологій наукового пошуку; впроваджуючи високі інтелектуальні технології; створюючи психологічно комфортне середовище, авторами розроблено пілотну навчальну програму, яка включає наступні розділи:

I. Тематичні семінари:

- Правові аспекти регулювання відносин в сфері фізичної культури та спорту.
- Основи управлінської діяльності в системі фізкультурно-спортивних організацій.
- Діяльність керівника сучасної фізкультурно-спортивної організації в ринкових умовах.
- Фінансовий менеджмент фізкультурно-спортивної організації.
- Стратегічний менеджмент фізкультурно-спортивної організації.
- Маркетингова стратегія фізкультурно-спортивної організації з неолімпійських видів спорту.
- Ефективність менеджменту організацій з неолімпійських видів спорту.

II. Тренінги:

- Управління проектами.
- Бізнес-планування в діяльності фізкультурно-спортивної організації з неолімпійських видів спорту.

III. Організаційно-навчальна ділова гра:

- «Дослідження ринку фізкультурно-спортивних послуг».

Зазначимо, що учасники навчальних заходів мали певні рівні успішності, щодо оволодіння новими знаннями та навичками:

79 % – успішно із зацікавленістю виконували контрольні завдання, сформували певні навички;

14 % – виявили низьку вмотивованість, виконували завдання неохоче;

7 % – в достатній мірі оволоділи лише теоретичними знаннями.

Представлені результати пілотного дослідження свідчать про вдалий вибір педагогічних технологій та інноваційність підходу до процесу підвищення кваліфікації функціонерів неолімпійського спорту.

Певним позитивним результатом проведеного дослідження є також наполегливість респондентів щодо доцільності, актуальності та необхідності створення регіонального аналітичного навчально-дослідного центру в сфері фізичної культури та спорту (89 % респондентів).

Висновки та перспективи подальших досліджень у даному напрямку. У рамках нового управлінського мислення персонал розглядається як вирішальний фактор збереження дієздатності організації. Впровадження новітніх педагогічних технологій у процес підвищення кваліфікації фахівців – це не використання шаблонів та стереотипів, а система психологічних, загально педагогічних, дидактичних, науково-методичних процедур взаємодії педагогів та слухачів з урахуванням їх фахового рівня. Впровадження зазначеного підходу на практиці доводить необхідність його проектування, удосконалення та використання системного підходу при застосуванні цих заходів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Горбачов В.Є. Організаційний аналіз використання форм підвищення кваліфікації менеджерів в сфері фізичної культури та спорту / В.Є. Горбачов // Матеріали II регіональної науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Стратегічне управління розвитком галузі «Фізична культура і спорт». – Харків, 14.12.2014. – С. 38–42. : [електронний ресурс]. – режим доступу: [http://management-fk.com/konferencii/regionalna-naukovo-praktichna-internet-konferenciya].

2. Ігнатюк О.А. Творчі підходи до управлінської підготовки національної гуманітарно-технічної еліти / О. А. Ігнатюк // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2002. – № 2. – С. 75-84.

3. Крапотин А. А. Совершенствование системы повышения квалификации кадров в сфере физической культуры и спорта / А.А. Крапотин // Олімпійський спорт і спорт для всіх. – К.: Олімпійська література, 2005. – С. 909.

4. Леонов Я.В. Стратегічні перспективи розвитку неолімпійського спорту в Україні / Я.В. Леонов, Г.М. Пуятіна // Слобожанський науково-спортивний вісник : [наук. – теорет. журн.] – Харків : ХДАФК, 2014. – № 5(43). – С. 29–37.

5. Пуятіна Г. М. Організаційні аспекти підвищення кваліфікації менеджерів фізичної культури / Г.М. Пуятіна, Н.О. Кичко // Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Соціум. Наука. Культура»: зб. наук. праць. – К: ТОВ “ТК Меганом”, 2012. – С. 32–33. – www.intkonf.org

6. Пуятіна Г.М. Складові персональної культури керівника фізкультурно-спортивної організації / Г.М. Пуятіна // Матеріали II регіональної науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Стратегічне управління розвитком галузі «Фізична культура і спорт». – Харків, 14.12.2014. – С. 20–28. : [електронний ресурс]. – режим доступу: [http://management-fk.com/konferencii/regionalna-naukovo-praktichna-internet-konferenciya].

7. Спортивний комітет України: [електронний ресурс] // режим доступу: http://www.scu.org.ua

8. http://www.sportaccord.com/en/

9. http://dsmsu.gov.ua/

АНОТАЦІЇ

ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ НЕОЛІМПІЙСЬКОГО СПОРТУ

Леонов Я. В., Пуятіна Г. М.

Харківська державна академія фізичної культури

Авторами запропоновано комплексний інноваційний підхід до процесу підвищення кваліфікації функціонерів неолімпійського спорту. В результаті організаційного аналізу обґрунтовано проблемні питання щодо кадрового забезпечення функціонування та розвитку фізкультурно-спортивних організацій неолімпійського спорту. У загальному вигляді охарактеризовано пілотну програму, з використанням сучасних педагогічних технологій.

Ключові слова: інноваційні педагогічні технології, підвищення кваліфікації, кадровий потенціал, неолімпійський спорт, стратегія розвитку.

ИННОВАЦИОННЫЙ ПОДХОД К ПОВЫШЕНИЮ КВАЛИФИКАЦИИ СПЕЦИАЛИСТОВ НЕОЛИМПИЙСКОГО СПОРТА

Леонов Я. В., Пуятіна Г. Н.

Харьковская государственная академия физической культуры

Авторами предложен комплексный инновационный подход к процессу повышения квалификации функционеров неолимпийского спорта. В результате организационного анализа обоснованы проблемные вопросы кадрового обеспечения функционирования и развития физкультурно-спортивных организаций неолимпийского спорта. В общем виде охарактеризована пилотная программа, с использованием современных педагогических технологий.

Ключевые слова: инновационные технологии, повышение квалификации, кадровый потенциал,

неолимпийский спорт, стратегия развития.

AN INNOVATIVE APPROACH TO RAISING QUALIFICATION OF SPECIALISTS OF NON-OLYMPIC SPORTS

Leonov Y., Putiatina G.

Kharkiv State Academy of Physical Culture

The authors proposed a comprehensive and innovative approach to the process of raising qualifications of functionaries of non-Olympic sports. Due to organizational analysis problematic issues of staffing, functioning and development of sports organizations of non-Olympic sports were proved. In general pilot program, with the use of modern pedagogical technologies is characterized.

Keywords: innovative technology, raising qualification, strategy development, human resources, non-Olympic sports.